

Megjelen hetenkint kétszer:
CSÜTÖRTÖKÖN és VASÁRNAP.
 Előfizetési díj: egy évre 8 frt. — fél évre 4 frt.

Felölös szerkesztő s kiadó-tulajdonos:
Bánóczy Ferencz.
 Szerkesztő- és kiadó-hivatal: Kovácsutca 380. sz. Rudaaház.

Hirdetések díja: 4 hasábos garmond sor 5 krajczár.
 Bélyeg díj: minden beigtatás után külön 30 kr.
 Nyilttér soronkint 12 kr. o. é.

Előfizetési felhívás

Lapunkra a jövő april hótól kezdve évfolyamunk első előfizetést nyitunk, és pedig

Előfizethetni apriltól — június végeig 2 ft.

„ — deczember „ 6 „

Az előfizetési pénzeket e hó végeig kérjük beküldetni.

A kiadó hivatal
 (Kovács utca 380. sz.)

A gazdaszat alapelvei.

VII.

Vannak olyan fekvésű földek, melyeknél az alagcsövezés legbiztosabb a vad víz leeresztésére; máshol pedig, hol a már előbb mondottuk fekvésű rétegek a feltolamlás vagy más körülményeknél fogva ktpuhatolhatók, kutalás által, — mely kövel egészen berakatik, — a homok rétegbe egészen bevezethető s megszüntethető.

Az agyag föld nagyobb mennyiségű vízzel keveredvén, azt zavarossá teszi. Az agyag alkotásait fel nem bomlasztja ugyan a víz; mind az által legesekélyebb vál-poraira felosztalván azt, — gyakran sok idő szükségeltetik hozzá, hogy egymástól elválván, a víz teljesen megtsziljuljon.

Ez leginkább észlelhető azon folyamokon, melyeknek medrük agyagföldbe kotortatott; mert ezen folyamatok többnyire szökések, s csak is igen ritkán egész tiszták. Az ily vizek áradatai által lerakott iszaplat, mindig és pedig igen finom agyag.

A különben összetartó agyagföld, ezen összetartósságát elveszti a kemény hideg reáhatása által. Ugyan is a benne levő vírzészek megkezdvén fagyni, az így képződött jegcek, az agyag szemek közeit szétterjesztik: miáltal szétomlás következik be. — Ezen szétomlás által a lég behatásának jobban kilevén az agyagföld téve, a földésznek hatalmában áll ily földet a szétporlasztás és kevés keverés általi termő fogékonyságra elkészíteni.

Az agyag a vizet, még a tűzben sem könnyen eresztli el magától, és csak is magasabb fokú hévben válik el tőle egészen; az égetés alatt kissébb testté esik össze azon arányban, amint tőle a víz a párolás által elvételet. Ezen körülményre tehát a meghatározott minőségű és tartalmu gyártmányoknál figyelmeznit kell.

Hasonlag szétreped az agyag és pedig minél zsirosabb annál könnyebben, ha igen erős hőben izzóvá tétetik. — Ennek megelőzése végett szükséges az agyag gyártmányokat előbb légen, — de nem szelen, mert az szinte repeszt — meg szikkasztani, és csak azután hozni csendes, később kellő fokú hőbe, mely ha kelletlenül több és légennyel van vegyülve, a zsiros agyagot folyóvá is teszi: a mi pedig az agyag gyártmányoknál mindég hátrányos.

E mellett terjeszkedési és összetartó ereje levén az agyagnak, annak kellő vegyítése a legpontosabban meghatározható nemcsak; de mint ilyen test, a hőfok mérésre, legalkalmasabbnak találtatott (Pyrometer).

A gyurma kiégettetvén, fehér színűvé válik, kivéven azon esetet, ha a vaséleg tulságosan sok levén benne, vagy a humus részek vegyületénél fogva, — vereres szint kap. — Kiégetett állapotából a vegyészlet nem képes öt többé eredeti alkot részeire, alakjára és

színére vissza vezetni; de poritatván, a levegő hatása, rohadványokkali keverés által elveszti égetett alakját, vegyül és termő földdé válik.

A lég rendkívüli befolyással van e szerint az agyag földre, égetett vagy nem égetett, gyurma vagy pedig humussal vegyületében. Humbold kísérleteiben kimutatta, és pedig nem csak az agyag földnél, hanem az agyag palánál is, hogy az a szénent a légből veszi át. De kétségtelen, hogy az ély és légeny részeket is onnan veszi; mert a vegyési kísérleteken kívül a gyakorlati tapasztalat is be igazolta; hogy a jól át sült kályha és kemence, továbbá a régi épületek tapasztai, igen jó termő földet képeznek, és a növényzést elősegítik, — gyorsan képződvén a légeny, élyen és szénen vegyületek által, azokban rohadvány, mely a tápozásra teszi alkalmassá. — Aki ezen vegytani igazság felett meg akarja magát győzni, nagyobb gömböt készítsen agyag földből, s hagyja azt egy időjig nedves helyen feküdni. A gyurma gömbön penész, a rohadványok minden jelei mutatkozni fognak, mi a forrasztó só (ammonium) nyilvános jelenlétét árulja el. — A forrasztósó az állat trágya egyik alkotó része, — és ez a légenyenyeli folytonos együtt léténél fogva alapja a légélegsavnak.

A mézszel vegyes agyag földet a savak csak igen kevésé bontják fel, és abban soha sem idéznek elő pezsgést. Ennek oka az: hogy a méz földdeli összeköttetés gátolja a vaséleg felbomlását; minélfogva, azon némely savak, melyek esekély arányban hatnak az ily vegyületű agyagföldre, csak a zsiros anyag földet képesek kissé feloldani, de a vaséleg a mézszeli összeköttetésnél fogva bent marad a földben, és ez a földészre nézve jótékonyan hat, — mert bár, a vas éleg maga nem igen elegendő a föld termékenyítésére, — azon viszonynál fogva, mely szerint a lég savaival és a rohadványok oldataival magát nagyon könnyen köti össze, minél vasélegesebb tartalmában a föld, annál biztosabban lehet gazdaszatilag termővé képezni.

K. G.

A műveltség haladása.

III.

A görögöktől a hatalmas Roma ragadta el a babért. Ama szellemi nagyság mely a görögök minden műveiben oly bámulatos magasztosággal tükröződött vissza, felrása a hideg keblű romaiakat is s a helyett hogy a különböző elemekből összeállott város ellenségeinek áldozatává lett volna, képes volt egy arany és ezüst kort teremteni. Tullus Hostilius alapját vetvén a jövő hatalomnak, a mit az egyeduralom véghez nem vihetett bevégzé a lelkes köztársaság. A jogegyenlőség eszméje megtestesülvén Roma büszkén vallhatá magát a legnagyobb urnak kinek szavára egy világ hallgat. Görögország, Macedonia, Illyria, Karthago, Spanyolország és Pergamus rabjává váltak; a tudományosság és műveltség tekintetéből pedig rabja volt az egész világ. Ki számálhatná el ama nagy férfiak neveit kiket a történelem és hagyomány egyiránt magasztalnak, kiket bámulat nélkül nem ejthetünk ki ajkainkon?

Egy üstökös volt Roma a nagy világtekén, mely lángfarkával pusztitva járt föl s alá — s az üstökös eltűnt lehuult s most csak hire, csak árnyéka maradt meg egykori nagyságának. Hatalmának büszke önértetében ön magát mará föl a nagy római nép. Egy lobbanás még, egy alkonyat pir a nagy Augustus alatt és nemsokára a nyugatrómai birodalom megdőlése után leszállt a rómaiak

fényes napja örökre és gúnyul talán csak, a barbárok beütései miatt elváltozott nyelv maradt meg.

Olaszország gyűlhelyévé lön az Európába tuduló néptömegeknek kik megúnva ősi lakhelyök zordonságát vagy elszaporodva mint a tengerhomokja egy jobb hazát indultak keresni a nagy világon. . . Felzudult tenger habok voltak ezek. . . dühöngtek, pusztítottak de ujra kiderült az ég, a habok lepadtak, a tenger ujra sima lön. . . A mit lerontott a betörő pogányság, fölépíté a virágzó kereszténység. Nagy befolyással volt a műveltség haladására a keresztény vallás létre hozatala. E dicső vallás a tiszta erkölcsön alapulva a népek szívébe szelidebb érzelmeket önte és leszakítani ügyekvék ama válaszfalat, mely elkülöníté a nemzeteket egymástól, sőt az egyes néposztályokat is. A keresztény vallás és annak intézményei mindenkor hatalmas emeltyük e téren. A papok által fölállított oskolák, az istenigéjének hirdetése, az eretnekek elleni védíratok nagy befolyással bírtak a műveltségre. Leginkább pedig a hit és bölcsészeti tudományok műveltettek, a mi könnyen megfejthető.

Az egyház ugyanis mindent elkövetett hite elterjedésének előmozdítására; maga körébe gyűjté a jeleseket, kezébe vette a népoktatást és így azon czélból, hogy növekedő hatalma által meghódítsa a világot Jézus Krisztus szelidigája alá — egy külön, önálló világot is alkotott egyszersmind. Így keletkeztek az örökbecsű theologiai munkák és a hittel összeegyezett bölcsesletek.

Az 5-ik és 6-ik században, de sőt később is a hit és bölcsészeten kívül alig foglalatostkodtak mással Europa jelesei. A tudományok és művészetekkel, különösen pedig az abessidák kora óta, az arabok foglalatostkodtak leginkább. A földrajz, történezet, mértan, orvostan csillagászat a közép korban főleg náluk műveltettek. Bámulandó ama gazdag képzelet. . . ama természeti hajlandóság, mely az arab írónál mutatkozik. A puszták közepén botjára támaszkodó pásztor a legmeghatottabb dalokra fakadt — a csillagász bámulandó dolgokat aknázott ki az ég megmérhetlen csillag tömegeiből. . . a jámbor imám pedig csodálatos meséket hirdetett Mohamed paradicsomáról. És most a gazdag arabs irodalom is semmivé lön helyt adva az ujjabkori europai műveltségnek. . . Tempora mutantur et nos mutamur in illis.

B. K.

A vizgyógyászat érdekében.

VII.

(Vége.)

Minél bővebben van ellátva jó vízzel valamely város, annál egészségesebbek lakosai — némelyik főváros 5—10 mérföldről is vezeti kivált Amerikában óriási tömegben s oly akadályok legyőzése mellett vezeti a városok s végre a város minden piacához, mindenik házához, mindenik emeletbe, mikép egy czélszerű vízvezetés, elosztás és elvezetés az emberi értelem s ügyesség oly mérve, oly emléke, melylyel a diszépítmények és dicsoszlopok már csak azért sem mérközhetnek, mert a vízvezetés szükségességének általános belátása s a természet igényeinek a természetellenes (városi) helyzetben kellő kielégítése sok oly ismeretet igényel s az isteni gondviselésnek oly nemű tényezése mely nemünknek mindig nagyobb diszére szolgál, mint mindazon véres csaták melyekkel dicselkedni szoktunk, és mindazon disz-

épületek, melyekben szárandó multunk emlékeit vagy némely hatalmasok diszjelenyeit egybehalmoztuk, vagy azon ima és kórházak, melyekben azon bajokat igyekszünk orvosolni melyek nagyrészt az értelmiség kellő kifejlődése s népszerűsítése által könnyen elkerülhetők volna. Sajnálatos kell látnunk, hogy felvidékünk számtalan jó bő forrásai közepette is felvidéki városaink nincsenek mind ellátva kellő mennyiségű s minőségű vízzel — kivált nyárban, midőn az legszükségesebb. De reméljük hazánk lelkes fia nem fognak elmaradni Nyugat-Európa azon jeles férfaitól, kik a közegészség fentartását egyik legszebb hazafiai kötelességnek tartják: Városaink nem fognak elmaradni Nyugat-Európa városaitól, melyek a vízszükséglet teljes kielégítését a gyógyszerárak felállításánál is jelentékenyebbek tartják s a közműveltség egyik biztos mérészeül tekintik.

Európa művelt polgárai, nemzetei, mindinkább felfogják a viz sokoldalú jelentékenységét és hatályát; mindinkább belátják, hogy a természet azokat kik az ő intéseit, örök törvényeit nem követik kérelhetlenül meghoszulja az ivadékokban is; érzik hogy nemünk túl van a gyermekkoron, melyben babonákban hitt s természet ellenes viszonyokban vagy csodatételekben kereste jólétét s gyógyulását, hogy eljött a férfiaság kora, melyben ön kezünkbe kell vennünk a gondviselés fonalát vagy gyepelét; látják vagy legalább láthatják, hogy sokkal könnyebb és egyszerűbb feladat a különben jó egészséget fentartani, mint a valóban megbetegedett vagy romlott testet ép s egészségessé tenni... s így hinnünk kell miszerint mindinkább kellő figyelemre méltatják a vizet, nemcsak mint gyógyszer mint lápszert hanem mint a tisztaság a közegészség fentartásának főtényezőjét is.

KUBINYI LAJOS.

Ujdonságok.

* Lapunk mai száma utolsó ez évnegyedben; azon t. előfizetőinket, kik egy évnegyedre fizettek elő, tisztelettel felkérjük, hogy a további megrendelést még e hó végeig megtenni sziveskedjenek.

* A felsőmagyarországi szintársulat ma kezdi meg az utolsó bérletet s mint az előleges jelentésből látjuk, igen érdekes darabokból állítja össze a játékrendet. Ezen utolsó bérletre, mely csak 8 előadásból áll, felhívjuk a t. közönség figyelmét.

* Volkman Róbert zongora művészt sikerült több zenekedvelőnek egy hangverseny előadására megnyerhetni. A hangverseny virágvasárnapján fog végezhenni, midőn egyszermind a derék művész legjelesebb szimphonijája is elő fog adni, A jövedelem mint halljuk, tisztán jótékony célokra fordították.

* A kassai jogász-segélyző egyesület által ápril hó elejére tervezett műkedvelői előadás ismét elhalasztott.

* Szombaton ápril 1-én Betlenfalvi járára Takács Emes k. a. szives közreműködése mellett adatik: Szépjuhász, eredeti énekes népszimnű 3 felv. Szigettil. — Helyesen tévé Betlenfalvi, hogy ily kedves és mulattató eredeti darabot választott jutalomjátékaul, melyben egyszermind szakma-szerepét is játszhatja s a mi földolag a közönséget is élvezetteljes estéről biztosítja, Ajánljuk ezen jeles tehetségű, s legszorgalmasabb ifju színész jutalomjátékát a t. közönség meleg pártfogásába.

* A csányi műalmi részvény társulat f. é. ápril 6-án Kassa város tanácstermében rendkívüli közgyűlést fog tartani.

* Az unghvári urbéri per, mely a kamara és a város közt évek óta folyamatban van, — mint értesülünk egyezség útján fog legközelebb eldönteni. Bizony ideje volna már, hogy szegény Unglvár is megkapná a maga illetőségét.

— A színház igazgatóságát — illetőleg a rendezőket felkérjük, hogy a színlapokra nagyobb gondot fordítsanak. — A Párt-dűhe színlapjában Laud Henri, Krasznai, nem volt feltalálható. Az sincs rendjén, hogy Violában a személyzet főbb része egészen más volt a színlapon, mint a színpadon. Ha egyik vagy másik közreműködő hirtelen megbetegednék is — ki kell jelenteni.

* Az ungh-szerednyei borászati társulat jó féle borokat hirdet lapunk tulsó oldalán. Ajánljuk azoknak, kik a borok közt a valódi jó bort szeretik.

* Miskolczi róli Gárdonyi szintársulata Egerbe

kezdi, s első előadását husvét-hétfőn szándékozik tartani.

* Lapunk 20-ik számában Kis-Szebenből azon tudósítást hoztuk, mely szerint a plebánia templom székéről kihirdették, hogy ezentul a nép oda és ne a piarista egyházba járjon misére, Ezen közleményt ottani plebános nt. Onczay József ur így módosítja: „Vizkereszt utáni 5-ik és következő vasárnapokon a helybeli plebános és káplány egymásután az evangéliumi szent szakaszok fölött tartván egyházi szonoklataikat, intették a híveket hogy meg ne elégedjenek csak a piaristák kápolnájában tartatni szokott kis misével, hanem a menyire csak foglalkozásai és körülményeik megengedik kötelesek a plebánia templomában az Isten sz. igéjének hirdetését vasár s ünnepnapokon ájtatosan hallgatni; mert az egyházi sz. beszédek kiegészítő részei az isteni tiszteletnek.”

Vegyes hírek.

† Szemerere Bertalané, Jurkovich Lipolda asszony, Szemerének a száműzetésben hú kísérelője, vigasza a szenvedő férj gyöngéd szeretetteljes ápolója, Párisban, honnan betegsége miatt férjét haza nem kísérhette, f. hó 21-kén elhunyt. Szemerere Bertalan, neje haláláról értesülvén, azonnal elutazott Párisba.

* A debreczeni állandó színház igazgatói állomására pályázat van hirdetve. Zár-határidőül a sürgető körülmények miatt, a közelgő ápril 5-ke tüzetelt ki. A „Hortobágy” szerint eddig három pályázó jelentkezett, u. m. Illéssy György, Reszler István és Latabár Endre urak.

— Fáy-alapítvány. A pesti takarékpénztár az általa Fáy tiszteletére felalapítottából ez idén, mint halljuk, 1500 fto szándékozik kitűzni egy nemzetgazdasági munkára, melynek tárgya Magyarország gazdasági és ipar fejlődésének története 1790 óta. A munkák beadásának határideje egy évre lesz kitűzve. A pesti takarékpénztár jótékonyági, hazafiai s közműveltségre ható irányának újabb bizonyossága ez.

— A zágrábi protestánsok engedelmet kaptak imaház és paplak építésére s már papjuk is van.

FÁRCZA.

Egykor és most.

Jártam a mezőkön, futkostam a réten,
Patakhoz leülve, habjához beszéltem,
Virág csalogatott, hívott madárénekek,
Elhallgattam dalát a kis fülmilének, —
Főlnéztem az égre, föl a magas égre,
S láttam, mintha isten onnan reám nézne . . .
— A mikor még kicsi, boldog gyermek voltam.

Bolygok az erdőkön hideg, fagyos télen,
A lombtalan erdő úgy megtetszett nekem, . . .
Reménytelen szívem s a lombtalan erdő,
Ugyis már egymáshoz illik mindakettő . . .
Hallgatom a baglyot, fázom fenevaddal,
Tűröm, ha csipős hó szemem közé vagdal . . .
— A mióta olyan boldogtalan lettem!

DOBÓ LÁSZLÓ.

Éjféli után. *)

Egy kép a lengyel forradalomból, — írta

MARGITAY DEZSŐ.

(Vége.)

Utóbbi szavainál elhagyá tükrét, hogy íróasztalához siessen, melynek egyik rejték fiókjából egy büszke, halvány arcú ifju miniature mellképét vevé elő.

Vágyittas szemeit hosszan függőzött a kicsinyke képre, aztán így suttogván:
— Oly halvány és mégis oly szép! remegve nyomá azt forró ajkaihoz.

II.

Más nap estve a Prágáról nevezett külváros egyik

*) Mutatvány szerző „Luzinká” című, — s a legközelebbi lengyel forradalmat tárgyazó két kötetes beszélyből, mely nem sokára sajtó alá kerülend.

utcáján, melyet szűk voltának daczára a tele hold sugárai meglehetősen fényvel árasztának el, épen, midőn a sz. Domonkos torony órája érez nyelvélvil kilenczet hirdett, egy kettős fogatu, kékre meszelt kocsi baktatott az utca sarához illő lassúsággal előbb, előbb.

A jármű régi divatu rugókon nyugvók; magas bordáin a megviselt börtakaró, melyet, ha vastag, megpedeztet mázáról itéletet mondhatunk, többször füstelhetett tulajdonosa, mint XV-ik Lajos francia király rendőrminisztere: Sartines a magáét, sok szolgálattaljes évről tanuskodik; míg, ha anticserű oldal cziradátalait s az újabb járműveknél nem látható magas előbakját, tekintjük önkénytelenül azon gondolatra jövünk, hogy a kocsi tulajdonos egyik lehetama világtól elmaradt lengyel mánásnoknek, kik 1831 olta salusi magányukba zárkozva, gyűlölettel fordulnak el mindattól, mi új.

Pedig, ki, látva a kékszinű kocsi mammutat, így gondolkodik, az fölötté csalódik hiedelmében!

Ez ő tekintetű equipage senki másé, mint ki benn, zöld posztóval bevont párnázatlan görnyedez: a kövérke Dorkowiff uré, ki meg van győződve, hogy ingó rezidenciájában ép oly fölösmerhetlen, mint sárga parókája alatt John Townsend, a híres angol rendőr szolga, ki 1789-től 1832-ig réme volt a londoni nemes iparlovag czéhnek.

Alig juthatott még el a kocsi a szűk utca első harmadrészeig, midőn Dorkowiff ur jeladására, melyet, miután a kocsi fölvozt ablakán át egyik árnyas szögletben egy jóformán gyanus egyént pillanta meg, a kocsisnak adott, hirtelen a sártenger közepett vesztég maradt az.

A kocsi ajtaja fölnyitott s a nagyherceg biztosa azon kihajolva intett a még mindig egy helyen álló gyanus egyénnek.

Ez engedelmeskedék: lapos és széles tetejű posztó sapkáját kezében tartva, a fölötté ajtó elé lépett.

— Hol van a fogoly és mit csinál? — kérdé most Dorkowiff kimélytelen, de lassu hangon.

— Szobájában ül és úgy látszik, észrevette körül-fogattalását, mert egész napon át szomorú volt, senkit el nem fogadott és sehová nem ment.

— Tehát bizonyos vagy benne, hogy szobájában ül? — kérdé a biztos gyanakvó hangon.

A kém észrevette ezt; föltekinte főnöke arczába s aggódó hangon viszonzá:

— Ha csak a boszorkányok el nem ragadák! Egy negyed előtt még láttam ablakában.

Dorkowiff ütésre emelé jobbát, melyben nagy aczél gombu pálczat tartott, s a haragnak legriasztóbb kifejezésével kiálta föl:

— Hazudsz, nyomorult! te nem láttad őt egy negyed előtt.

A kém nem mozdult meg: hátra vonulni főnöke fenyegető mozdulata előtt megsértése lett volna a tekintélynek, mely pedig minden orosz előtt szent.

— Takarodjál szemem elől! — kezdé ismét Dorkowiff; — siess a főutcába jöttömör annak végén egy a szőkevényhez hasonló alakot láték; fuss, és kerítsd meg őt, ha a föld nyelte volna is el.

Két pillanat múlva jónak látta még utána tenni:

— Életteddel vagy érte felelős.

A kém megrémülve czammogott el a kijelölt irányban, Dorkowiff pedig tekintetével követé őt mindaddig, míg a kis utca utolsó szögletházánál el nem tűnt a szeméi elől.

Ekkor mosolyra vontá ajkait s a kocsisnak megparancsolá, hogy a földszinti ház elé járasson, mely csak alig 15 lépésnyi távolban volt már előttök.

Itt elhagyá kipárnázott ülését s a nyitott kapun át az épület belsejében tűnt el.

— Jól kezdődik! mormogá fogai között, mialatt egy ajtót, mely a kicsiny, négyszög udvarra nézett fölnyitott.

A helyiség, melybe lépett egy husz, huszonöt láb hosszú és 15 láb széles szoba volt, melyet, egy a közepre helyezett asztalon álló moderateur lámpa világította meg.

Falait sötétszürke papir szőnyegzet borítá s butorzata csupán oly darabokból állá, melyek elkerülhetlenek egy szobában, ha csak némileg kényelmesen akarunk is lakni.

Az említett asztal mellett egy gesztenyeszin hajú ifju ült, fejtét kezére hajtva, mintha valamin busulna, vagy gondolkoznék.

— Jó estvét Monsieur! — szólt Dorkowiff belépte után az ijuhoz, ki nem látszék észre venni megjelenését.

Ez megrettent a váratlan hangra s az ajtó felé fordulva, mely előtt a nagyherceg biztosa állott, tekintetét kémlelőleg jártatá végig ennek termetén de abból csak a bő szürke köpenyt láthatá mely vállairól alá folyva egész bokájáig ért.

— Ki ön uram? — kérdé aztán rosszul szinlett nyugodtsággal. — Nevezze meg magát, ha már egyszer szobában van.

— Kiváncsi megtudni: ki vagyok?

— Természetesen: szeretem tudni, kivel beszélék?

— Nézzen tehát reám s feleljen ön magának. — Viszonza Dorkowiff s szétárva köpenyét, láttatni engedé rendőri öltönyét, melyet ezuttal viselt.

Az ifju arca hideg s nyugodt maradt; jobb kezét bő fölöttönye zsebébe melyeszté s egy lépést közeledve a nagy herczeg biztosa felé, szólt:

Tudva levő, hogy Horvátországban a protestáns vallás gyakorlata tiltva volt.

* Kossuth fia — mint a „Bécsi Híradó” írja — teljes koruságot érve, Magyarországra jönni, s itt jószágot vásárolván, a gazdaságnak élni szándékoznak.

* Az inséggel küzdő erdélyiek javára f. hó 26-án Pesten a nemzeti színpadon rendezett műkedvelői előadás igen fényesen sikerült s nagy jövedelmet hozott.

* Sibiériában nagy pestis uralkodik. Valdaj kerület egészen kihalt. Pétervár körül vesztégyár vonalat állítanak. (P. N.)

Irodalom.

— Heckenast Gusztáv könyvkiadóhivatalában megjelent és szerkesztőségünkhez beküldött:

1. Jósika Miklós emlékirata III. kötet. Ezen fölül érdekes könyvből, a két első kötet már korábban jelent meg. Ára 1 forint: a három kötetnek 3 forint.

2. Jókaitól „Mire megvénülünk” regény 4 kötetben. E mű a múlt évben egy politikai lap tárczáját édesítette. Ára mind a 4 kötetnek 4 forint.

3. Száz mese képekkel. A szülők figyelmét annál is inkább felhívjuk ezen gyermek olvasmányra; mert az mind mulattató, mind pedig jó irányú tartalmáért megérdemli, hogy minden kis magyar ismerje. — Ára 1 f. 50 kr.

4. „Függelék az ideiglenes törvénykezési szabályokhoz.” — Ügyvédeknek és bírának. — Ára 40 kr.

Színház.

— X. — Vasárnap, márczius 26. Vencze jutalomjátékát adatott: Színházi képtelenség. Sikerült paródia. Nagy közönség.

— Hétfőn, márczius 27-én Takács Ádám vendégszínházaként „Párt dűhe” történelmi jellemrajz 5 felvonásban. Ziegler után ujonnan színre alkalmazta T. A. — Takács Ádám (Kokke) kitűnő alakító tehetséggel

— Ez azt jelenti, hogy foglya vagyok?

Dorkowiff hosszan tekinté társa arcába, mignem végre vontatott hangon viszonzá:

— Mit tenne ha azt jelentené?

— Előbb, mintsem gyanúból kizoztatni engedném magamat, e pisztollal főbe lőném önt. — Válaszolt ez zsebéből egy lövére kész revolvért vonva elő.

— Ne higgye, hogy talán megijeszt: oly sokszor tekinték már szembe a halállal, hogy megbarátkoztam hideg tekintetével.

— Én pedig eleget kacérkodtam már az étellel s most nem busít el, ha meg kell tőle válnom.

Dorkowiff olyformán mosolygott, mintha a hallottakból egy szót sem hinne.

— El akar ámitani, fiatal ember; hanem én vén róka vagyok s kiolvasom szemeiből, hogy szereti az életet, az életben pedig a szép és fiatal nőket.

Az ifju zavart tekintetet vetett a szőlóra, mely azt jelenté, hogy nem bírja fölfogni a mondott szavak értelmét.

— No csak ne titkolozzék előttem; én ősmérem az okot, mely Varsóba hozá.

— Ősmeri? — kérdé az ifju ismét elsötétült arczczal.

— Valóban! és, miután arról meg vagyok győződve, eljövök, hogy jóvá tegyem a hibát, melyet hivatalos buzgalmamban követék el.

— A hibát, melyet hivatalos buzgalmában követett el?

— Természetesen! Nem vette észre, hogy kémeim mindig nyomában vannak?

— De igen, ezt tevém.

— S ezen fölül még föl is jelentém önt az illető helyen, mint oly egyént, ki mindenestre elfogatóndó, miután veszedelmesnek látszik. Még akkor nem értesültem a körülményről, mely ártatlanságáról győzött meg.

— Most tehát mit akarhat velem? nem találhatom ki szándokát!

— Elszöktetem, hogy megmentsem a kizoztatástól, mely reá várakozik.

— Ön? Egy orosz rendőrtiszt fog elszöktetni, miután elfogott! — kiálta az ifju csodálkozva.

— Épen ön az, ki ezen legkevésbé csodálkozhatik!

— Hogyan, én? S miért épen én?

— Mert önnek kell leginkább ősmerni a szép urnó varázs erejét, kinek sem én, sem ön ellent nem állhatánk.

Az ifju ismét zavarba jött; szemeit maga elé, a

padra, s ha mai szerepe után itélni lehet, azok közé tartozik, kik tanuló mányozással és szorgalommal képzik magokat művészekké. Szerepét tiszta felfogással s egészen sikerülten adta. Egyébiránt művészi képességét csak többszöri föllépte után bírálhatjuk meg kellőleg. Balogh Károly (Harrison) a durva ezredest helyesen játszta. Erdélyi (Hamilton) Krasznai (Laud Henri) Berzsenyi (John) jók voltak. Gesztesi Etelka (Laud Johanna) szépen játszott főleg a darab vége felé, eleinte kissé szórakozott volt. — A darab hatás nélküli volt. — Közönség közép számmal. Takács Ádám szívélyesen fogadtatott, s többszöri kihívásokban részeseült.

— Kedden, márczius 28-dikán Gerecs János jutalmául „Zampa” op.

Szerkesztői posta.

— A Pestl Hirnök szerkesztőségének. A kiadó hivatal a jan. márcziusi évnegyedre 2 forint helyett 1 ft 50 krt küldött be; az 50 krnyi hiány kipótlását kértük is, de nem kaptuk, sőt az april—junius évnegyedre ismét csak 1 ft 50 kr. küldetett be. — Kérjük az 1 ft kiegyenlítését.

— P. I.-nak Ungvár. Irni fogok.

— M. D.-őnek. Tévedés volt.

— Sz. Ö. F.-nek. A múlt évi számokkal többé nem szolgálhatunk.

— Sajónak és Z-ainak irni fogunk — nem sokára.

— Tiborcznak a lapot küldeni fogjuk.

— Eperjesről és Miskolczról gyakori tudósítást várunk.

— A kéziratokról jövő alkalommal.

— A hirdelési díjak mielőbbi beküldését kérjük.

GAZDASÁG ÉS ÜZLET.

— Kassa, márczius 28-án Nedves időjárás, tegnapi szakadt az eső, ma is be van borulva, a hó olvad. — Piaci árak. Buza köblönkint 4 ft 20—60 kr. Rozs 2 ft 40—80 kr. Tengeri 2 ft 30—60 kr. Zab 1 ft 30 kr. Burgonya 1 ft 50 kr. Vaj itczéknént 52—60 kr. Szesz 16—16½ kr.

— Eperjes, márczius 28. Tegnapi hetivásárunk a kellemetlen idő miatt nem igen népes volt. Az életnek meglehetősen ára, tekintve az alsóbb piacokat. — Buza 4 ft 80 kr — 5 ft 20 kr. Rozs 3—3 ft 20 kr. — Árpa 2 ft 40 kr. Zab 1 ft 50—60 kr. Tengeri 2—2 ft 20 kr. Szesz 18 kr. Burgonya 1 ft 40—60 kr.

— Tokaj, márczius 25. Még mindig téli időnk jár, a Tiszán jég darabok uszkálnak. — Piacunkon a kereskedés lanyha. — Az életára: Buza 5 ft. Rozs 2 ft 80 kr — 3 ft. Zab 1 ft 40—50 Tengeri 2—2 ft 20 kr. Burgonya 1 ft 20.

— Nyiregyháza, márcz. 26-án Piacunk élénkülni kezd, sok életneműt állítanak ki. Az élet ára: buza köblönkint 4 ft 40 kr. Rozs 2 ft. 20—40 kr. Árpa 1 ft 60 kr. Tengeri 2 ft 20 Zab 1 ft 80 kr. Szesz itczéknént 15 krajczár.

(T.) Arad, márcz. 25. A legutóbbi uj-aradi hetivásárra meglehetősen jelentékeny gabnászállományok érkeztek, s az árak is a múlt hetiekhez képest növekedtek. Azonkívül a hét folyamában néhány 1000 mérő liszt, gyárosoktól vétetett, minőségileg 2 ft 50—60, és 2 frt70 krral mérőnként. Az itteni hetivásárra is eleget hoztak e czikkekből s 2 ft 30—50 krral fizették mérőjét. Rozsból mintegy 1500 mérő adatott el 1 frt 20 krral, azonfölül néhány 1000 mérő takarékmaglórák számára vásároltatott 1 frt 25 krral. Kukoriczából néhány 1000 mérő volt, s nagyobbára 1 frttal mérőjeért el is kelt. A vasuti állomásoknál e czikkekből jelentékeny vásárlások történnék a kivitelre, s 95 kr—1 frttal fizettetik. Szeszből mintegy 600 akó meglevő készlet 36 krral fokától fizettetett. Az időjárás hideg, ma erős havazás. Márc. 24 én. Az élet ára: Első osztályu tiszta buza 80 fontos 2 frt 60 kr, második oszt. 88 font, 2 frt. 40 kr. harmadik oszt. 87 font. 2 fr. 30 kr. — Kétszeres első oszt. 84 font. 1 fr. 60 kr. második osztályu 82 font. 1 fr. 40 kr. harmadik oszt. 80 font. 1 fr. 30 kr. Rozs első oszt. 78 font. 1 fr. 30 kr., második oszt. 78 fontos 1 fr. 20 kr., harmadik oszt. 77 fontos 1 fr. 15 kr. Árpa első oszt. 68 fontos—fr. 90 kr, második oszt. 67 font. — frt 80 kr, harmadik oszt. 70 font. — ft 70 kr. — Zab első oszt. 46 font. 1 frt 10 kr, második oszt. 44 fontos — ft 90 kr. — Kukoricza 86 fontos 1 frt — kr. — Lángliszt mázsája 7 frt 50 kr. — Zsemleliszt mázs. 6 frt — Fehér kenyérliszt 4 ft, 50 kr.

— A kegyelmes asszony barátai körében mulat; — adá válaszul az első szobahölgy.

— Az mindegy; legyen szives kisasszony tudtára adni, hogy szerencsém van reá várakozni.

Leticia eltűnt, de néhány perc múlva már visszaérkezve, mindkét érkezett az olvasóterembe vezeté, hol a herczegnő reájok várakozva, már egy támlányban ült.

— Kegyelmes asszonyom, — kezdé szólni Dorkowiff — én megjelentem, hogy adott szavamat beváltam; úgy hiszem: mindazt megtévém, mit ön tőlem kívánt.

— Fogadja köszönetemet azért. — Válaszolá a herczegnő.

Dorkowiff azt hívé, hogy most már nagyon fölösleges harmadik személylyé vált, azért meghajtvá magát gyorsan távozott a teremből, melyben meggyőződése szerént egy csinos pástori jelenetnek kelle kifejlődni.

Az ifju zavarodottan álla az ajtótol pár lépésnyi távolban.

— Uram! — szólalt meg néhány percnyi hallgatás után a herczegnő, mely időt arra használta föl, hogy az előtte álló férfit tetőtől talpig figyelmesen megszemlélje. — Uram, azt hiszem: nem kíván tovább időzni Varsóban?

Ez néma főhajtással válaszolt csupán.

— Hogy azonnal elutazhassék, fogadja e rendesen kiállított utlevelet, az ott megjelölt egyén hasonlít önhöz, azért azt bátran használhatja.

— Asszonyom! — kezdé most az ifju férfi, a herczegnő elő lépve. — Szabad-e önhöz egy kérdést intéznem?

— Ne kérdezzen tőlem semmit, mint én nem kérek öntől; engedje hogy magamnak tartsam a titkot, mely önt szabad lábra helyezé.

— Azonban legalább szabadítóm nevét engedje tudnom, hogy így megnevezhessem azt, kinek emléke lelkesíteni fog a mezőn, melyen hazám szabadságáért véremmel áldozom.

— Nem, ne kérdeje azt; elégedjék be azon tudattal, hogy ön ép oly jó honleány vagyok, mint ön lelkes honfiu.

— Ugy legalább kezét engedje megszoritanom; ezt nincs oka megtagadni.

Lujzinka nyájas mosolylyal nyujtá jobbát az ifju elé, ki arra egy forró áhitatteljes csókot nyomott.

— Utazzék szerencsével! — kiáltá a herczegnő a távozó vezér után, ki a terem ajtóban megállva, még egyszer visszatekinte a nőre, kitől mint látszék nem örömezt válig meg.

Hivatalos értesítő.

Árverési hirdetés.

Sz. kir. Kassa város tszvéke mint telek-könyvi hatóság által ezennel közhírré tétetik, hogy Szentlélek Gyulának, mint a Grubiczy féle kiskoru árvák gondnokának Szabó János és neje Czilo Anna kassai lakosok elleni o. é. 524 ft 26 kr. végrehajtási ügyében a Kassai 816-ik sz. telekjegyző könyvben 63 ö. i. és 931 h. r. számú felkúlvárosi a kukoricza utcában fekvő szilárd anyagból épült ház és telek mely o. é. 1578 ft 60 kr-ra van becsülve, 865. évi april 3-ik és május 3-ik napjain mindenkor d. e. 10 órakor a kassai tkönyvi hivatalban hol az árverési feltételek bármikor megtekinthetők, oly módon fog nyilvános árverés útján eladatni, hogy az első árveréskor a becsértéken alól az eladás meg nem történhetik, hanem a ház és telek csak a második árverés alkalmával, a becsértéken alól is z legtöbbet ígérőnek eladandó leendő, mely árverésre a venni szándékozók 10% bánatpénzzel ellátva ezennel felhivatnak.

Kelt Kassán 1865 évi január hó 31-én tartott város tszvéki mint tkönyvi hatósági ülésből.

Hirdetmény.

Kassa sz. kir. város tanácsa részéről a hadkiegészítési legfelsőbb törvény szabályai alapján ezennel közhírré tétetik, hogy, miután a folyó 1865. esztendőben eszközzendő ujjonczozás előmunkálatai befejeztettek, és már csak is az állítást közvetlenül megelőző sorshuzásnak és magának a fő állításnak kell végrehajtania, melyre a folyó évi April hó 11, 12, 13 és 14-ik napjai tűzettek ki: a katona köteles korosztályokban lévő 1844, 1843, 1842, 1841 és 1840-ik években született és a város tanácsháza előtti hirdetési táblán kifüggesztve volt összeírás s sorozási lajstromban feljegyzett ifjak ezennel hivatalosan felhivatnak, hogy a fenebb jegyzett napokon mindenkor reggeli 7 órakor annál bizonyosabban jelenjenek meg a város udvarházában, mert eléggé nem indokolt meg nem jelenésükből reagok a legfelsőbb rendeletek értelmében háromlandó súlyos következményeket és büntetéseket csak is magoknak tulajdonitandhatják.

Egyszermind a városbeli minden háztulajdonos és szállástadó a hadkiegészítési legfelsőbb törvényhez kiadott hivatalos utasítás 43. §-ra vonatkozólag felhi-

vatik, a katona köteles korosztályokba tartozó ifjakat, kik netalán a házsoronkénti összeírás után érkeztek a városba, polgári állás hitvallás és hon illetőségei tekintet nélkül azonnal bejelenteni.

Kelt Kassán az 1865-ik évi márczius hó 28-án tartott tanács ülésből.

Jegyzette s kiadta
Aranyossy Géza,
Jegyző.

Kassa szab. kir. város főbírói bírósága részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint több hitelezők követeléseinek leendő kielégítése végett Glac Alajos és neje tulajdonához tartozó és lefoglalt ingóságok, 1865. márczius hó 31-én reggeli 10 órakor alperesek saját házuknál, árverés útján elárvereztetni fognak.

Kelt Kassán 1865. márczius 28-án.

962. sz. 1865.

Hirdetmény.

Szab. kir. Kassa város kapitányi hivatala részéről ezennel köz hírré tétetik: hogy az ezen hivatalhoz bekerült gazdátlan jószág u. m. arany és ezüst tárgyak ruhaneműek és egyéb eszközök f. évi april hó 5-én reggeli 9 órakor a kapitányi hivatalban tartandó közárverés útján a legtöbbet ígérőnek a vételár azonnali lefizetése mellett elfognak adatni.

Kassa márczius hó 29-én.

Krieger János,
főkapitány.

Magán hirdetések.

Birtok-eladás.

Gömörmegyében Rimaszombathoz félóránnyira fekvő Jánosi községben 230 holdnyi birtok szép uri lakkal, gazdasági épületekkel, malom- s regáléval, — továbbá Jánositól félóránnyira fekvő Feled községben szintén 330 holdnyi birtok lakkal, gazdasági épületekkel s regáléval együtt szabad kézből örök áron eladó. Ez iránt bővebben értekezhetni Krasznik-Vajdán Szentimrey Bertalan-nál, utolsó posta Szepsi.

Az Ung-Szerednyei borász-egylet pinczében eladás végett letéteményezett borok.

Árjegyzéke 1865.

Számla	Tárgy	osztrák értékben					
		Egy hordó bor		Egy üveg bor		20 üveg bor	
		ft.	kr.	ft.	kr.	ft.	kr.
1	Rizliug finom asztali pecsenye bor	70	—	—	65	13	—
2	1862. évi valóságos Szerednyei finom	40	—	—	35	7	—
3	1363. évi valóságos Szerednyei finom	45	—	—	—	—	—
4	1858. évi valóságos finom Szerednyei	—	—	—	48	9	60

Venni szándékozók T. Telendy Antal egyleti pénztárnoknál az árak előleges megküldése mellett magokat jelenthetik. A borok póstai utánvétszerint is megrendelhetők.

Kelt Ungvár márcz. 25-ik 1865.

Torday Ede,
egyleti jegyző.

Plathy István,
egyleti pincze-gondnok.

Végképeni eladás!!!

Fekete selyem szövetek, tavaszi és nyári kendők mindenféle ruha kelmék szines kártonok, szalagok csipkék s más használható apróságok igen olcsó áron kaphatók

Zemányi Rezsónél,
a színházzal szemközt.

Werfer Károly könyvnyomdája Kassán.

EGRI VERES BOR

első kezűl 300 akó, és pedig 1862-ki és 1863-ki termés, Egernek a legjobb bort termő **Sik-hegy és Eged szőlőhegyei** ö.

1862-ki 200 akó, akója 12 forint

1363-ki 100 " " 9 ft, 40 kr.

Az összes mennyiség egyszerre megvételénél, akója 10 forintért megkapható, **Mustra-bor** a **Felvidék szerkesztési irodájában** van letéve.

Bérmentes levelek Egerbe küldendők a káptalan udvarba.

Sperling Ferencz.

A bécsi csász. kir. szab.

első ausztriai biztosító társaság alulirt főügynöksége

ajánlja magát a legutányosb dijak melletti biztosításra:

- Tűz ellen: mindennemű épületekre és ezeken lévő jelzálogi követelésekre, ingóságokra, áru-készletekre, gépekre, mezei terményekre széna-, szalma- és marhákra.
- áru-küldeményekre nézve, vizen és szárazon való szállítás alkalmával.
- Mezei termények **jégelleni** biztosításra.
- Továbbá: élet-, életjáradék-, nászköltség- és nyugdíj-biztosításokra. Külömbféle számítások szerint.

Kiváltképen pedig nagy gond fordítottatott a

gyermek ápoló pénztárakra

melyek ugyanis alkalmat nyújtanak a gyermekeknek meghatározott életkorukra egy összeget biztosítani.

A társaság negyven évi működése alatt több mint **huszonkét millió** forintnyi kárt térített meg, mely is a biztosítás érdekének legjobb tanúsága.

A kár összeg megállapítását ennek kézpénzbeni kifizetése azonnal követi.

Az alulirt főügynökség minden további eljárásra nézve a legnagyobb készséggel nyújt kellő felvilágosítást, az illető megbízásokat elfogadja, és a programokat ingyen szolgáltatja ki.

A bécsi csász. kir. szab.

első ausztriai biztosító társaság fő ügynöksége Kassán

Lasz gallner és Benczúr.

Magyar házi nőknek.

Ép most jelent meg

WERFER KÁROLY,

könyv-, mű- és hangjegyekereskedésben Kassán főutca 342. szám alatt a ferencsek egyháza mellett kapható:

A valódi szakácsság,

vagy: legújabb alapos és teljes

PESTI SZAKÁCSKÖNYV.

Hatodik bővített és javított kiadás 8. rétt, 391. lap.
Izletesen bekötve ékes borítékban. Ára 1 ft. 70 kr.

Ugyszinte a fent nevezett könyvkereskedésben kapható:

„Nincs többé köszvény!”

Utbaigazítás a köszvény- és csúz előállításánál, valamint azoknak gyógyításánál általában. Dr. Dietrich V.-tól. **Tizenegyedik kiadás.** Füzve 1865. ára 48 o. é. kr.

Dr. Dietrich csúz- és köszvénytapasz segít mindenkor, akár elavult a baj akár nem. — Ezen kiváltképen jeles tapasz Felsőmagyarországon egyedüli lerakata **Werfer Károly** könyv-, mű- és hangjegyekereskedésben, főutca 342. sz. a. a ferencsek egyháza mellett, hol is beküldés mellett vagy **posta után vétellel 2 o. é. frtért** kapható.